

50^e Jaargang

Dinsdag 27 mei 2015

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

“Uw hart is niet recht voor God...”,

Handelingen 8:22

Onder de indruk van het optreden van Filippus, sloot ook ene Simon zich aan bij degenen die tot geloof kwamen. Hij werd gedoopt en werd zo lid van de christelijke kerk. Wie was deze Simon? Hij had in Samaria opgang gemaakt door zijn toverkunsten en zo velen in vervoering gebracht. Deze Bileam van het Nieuwe Testament was een knecht van satan. Maar voor God is niets te wonderlijk. Iedereen kan bekeerd worden.

Maar was Simons bekering wel echt? Er kan immers ook veel namaak zijn. Of een bekering uit God is zal op den duur blijken uit de vruchten. Welnu, zien we in Simons leven verandering komen?

Als hij op een gegeven moment ziet dat velen door oplegging van handen door Petrus en Johannes de Heilige Geest ontvangen, wordt hij begerig, nee niet naar de gave van de Heilige Geest zelf, maar naar de positie van macht, zoals Petrus en Johannes die hebben. Daar zien we hem tegenover Petrus staan met een zak geld in zijn hand om die bijzondere gave te kopen.

Uit dit gedrag en uit Petrus' reactie wordt duidelijk dat Simon nog steeds wat groots wil zijn. Dit is niet van de Heere. Want Zijn werk maakt een mens klein.

Petrus is bijzonder scherp in zijn terechtwijzing. Hij wijst Simon erop dat hij op weg is naar het verderf en een vreemdeling van bevindelijke kennis van het Evangelie. Petrus is eerlijk. De Heilige Geest maakt predikers eerlijk en waarschuwend. Maar zij wijzen ook altijd een uitweg. Petrus roept daarom op tot bekering. Hij zegt: uw hart is niet recht voor God. Dat is toch wel ernstig. Petrus wijst hem op de Heere tot Wie hij moet vluchten om een ander leven en een hart dat recht is voor God. Petrus maant Simon tot God te bidden!

Wie zijn beeld getekend ziet en moet erkennen, net als Simon ook verstrikt te zijn in de zonde, moet bedenken dat hij zonder bekering op weg is naar het eeuwig verderf. Het handhaven van de zonde verhardt en maakt ongevoelig voor indrukken en voor de prediking van het Woord. Dat zien we bij Simon de tovenaars, die eerst achter Filippus aan bleef lopen, de wonderen zag en de prediking hoorde. Maar het deed hem geen nut. Hij was wel lid van de kerk, was gedoopt en zal ook wel aan het Heilig Avondmaal deel hebben genomen! En toch met een onvernieuwd hart. Misschien huivert u van deze geschiedenis. U meent een Simon te zijn. Zo hard, zo onbekeerlijk, zo zondig, zo onrein. Er is een dikke knoop van ongerechtigheid in uw leven. Maar let nu eens op wat Simon doet, als Petrus zegt:

bid God! Simons antwoord is: Bid gij! Bid gij voor mij! Dat is al vreemd. Hoe is dat bij u? Ik bedoel: weet de Heere van uw vrezen en uw strijd af? Komt u met uw schuld, uw nood, uw onmogelijkheden altijd weer bij Hem terecht en als een schuldig mens aan de voeten van Christus, Die een Heiland, een Zaligmaker is? Dan is uw hart recht voor God, als u als arm en schuldig mensenkind aan Zijn voeten mag liggen. In die weg zult u het wonder van Gods vergevende zondaarsliefde ondervinden! Bid God! Maar Simon bidt niet! Hij is wel angstig, maar in plaats van zelf tot God te bidden vraagt hij of de dominee voor hem bidden wil. En waar moet Petrus dan om vragen? Om van de aangekondigde straf verlost te worden. Van de gevolgen van de zonde! Niet van de zonde zelf! Hij is bang, bang voor straf. En hij moest bang voor de zonde zijn. Dat doet vluchten tot God. Het hart dat recht is voor God, mag de vreze des Heeren beoefenen. En de vreze des Heeren doet wijken van het kwaad. Dan wordt niet ik groot, maar God in Christus, door de Heilige Geest. Omdat Hij goed is voor een slecht mens.

Er zijn wel meer personen in Gods Woord ons getekend van wie wij ons afvragen of ze de Heere nu wel of niet vreesden. Laten we daar nooit al te lang bij stil staan. Wij zijn immers geen hartekenners. Dat is de Heere alleen.. Laten we daarom liever bezorgd zijn omtrent onszelf of ons hart wel recht is voor God. Dan zal het gebed van David ons niet vreemd zijn: Doorgrond me en ken mijn hart o Heere; is hetgeen ik denk niet tot Uw eer, beproef me en zie of mijn gemoed, iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt. En doe mij toch met vaste schreden, de weg ter zaligheid betreden!

K. Hoefnagel

Een gevaarlijke tijd

Voor een christen is de tijd waarin wij leven een gevaarlijke tijd. Misschien denk je: hij zal Noord-Korea wel bedoelen. Of de Islamitische Staat. Daar worden christenen immers vervolgd. Maar nee, ik bedoel die landen niet. Het gaat gewoon over Nederland. Gelukkig is daar geen vervolging. Er vloeit hier geen martelarenbloed. Maar er bestaat ook zoiets als een geestelijke vervolging. Die misschien nog wel gevaarlijker is dan de onthoofdingen. Ik bedoel de geestelijke verwarring en verdeeldheid in kerkelijk Nederland. Ik bedoel de zuigkracht van de wereld, die onder ons zijn tienduizenden verslaat. Velen zijn daardoor afgehaakt. Anderen combineren een werelds leven met een zondagse kerkgang. En hoevelen leven zich niet uit op het internet. Jongelui, we leven echt in een gevaarlijke tijd. Net als Daniël.

Van Daniël wordt in vers 4 gezegd dat hij een 'voortreffelijke geest' had. We mogen ook zeggen dat het hier over de Heilige Geest gaat. Die werkte in Daniël. Die maakte hem wijs en oprecht. Daniël leefde vanuit de vreze des Heeren. En dat is het kwade te haten, zo zegt de Spreukendichter, en het goede te verkiezen. Daniël heeft geleefd bij de vraag: *Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?* En dat deed hij al van jongsaf aan. Denk nog maar eens even aan de tijd dat hij nog maar net in Babel was. Toen weigerde hij samen met zijn drie vrienden om het eten van koning Nebukadnezar te eten. En nu hij oud is, leeft hij nog steeds vanuit datzelfde beginsel. Hij was getrouw, en ze konden geen misdaad in hem vinden.

Dat is toch wel heel mooi, jongelui. Dat dit van een mens gezegd kan worden. Dat hij getrouw was, en oprecht. En dat echt niet omdat hij op een onbewoond eiland zat, waar helemaal geen verleidingen waren. Of dat hij leefde in een reformatische zuil, in een omgeving van geestverwanten, waar iedereen zich houdt aan dezelfde regels.

Nee, Daniël leefde midden tussen de heidenen. Hij was een balling, hij woonde in een vreemd land. Hij leefde in een

wereld van afgoderij, waar heidense normen en waarden golden; een omgeving vol van zedeloosheid en geweld. En dan leefde hij ook nog eens in grote rijkdom. Daniël was een zeer vermogend man. En toch leefde hij in overeenstemming met Gods heilige wet. En toch werd zijn leven gekenmerkt door de vreze des Heeren. En dat vanaf zijn jeugd af aan al. Tientallen jaren leefde hij al zo. Ook nu hij oud is geworden.

Wat een voorrecht als dat zo mag zijn. Als je leeft in overeenstemming met Gods wet. En dat in een vijandige omgeving. Dat is genade. Dat was geen verdienste van Daniël. Maar dat was vanwege die voortreffelijke geest, de Heilige Geest, die in hem werkte.

Niet alleen Darius heeft dat gezien. Die oprechtheid en die betrouwbaarheid. Maar dat hebben Daniëls collega's en ondergeschikten ook gezien, zo lezen we.

Hoe is dat bij ons? Hoe staan wij bekend? Wat voor indruk hebben de mensen van ons? Wat weten ze van ons? Ze zullen weten dat we naar de kerk gaan -althans dat mag ik toch wel hopen? Je mede-studenten of je collega's weten toch wel dat je christelijk bent?

Maar als dat het enige is wat ze weten, dan is dat toch wel mager. Maar de vraag is: wat gaat er van ons uit? Is aan ons leven te zien dat we de Heere vrezen?

Of gaat er niks van ons uit? En zijn we nalatig? Zwijgen we en gaan we anoniem door het leven?

Als dat zo is; als we zo makkelijk kunnen toestaan dat de Naam van de Heere wordt gelasterd. En dat Zijn dienst wordt bespot. Als je dan zegt: 'Ja maar, je kunt niet altijd wat zeggen'. Dan kon dat weleens een bewijs zijn van het feit dat wij die voortreffelijke geest -de Heilige Geest- niet hebben. Dat we onbekeerd zijn. En geen liefde hebben voor de Heere en Zijn Woord. Bang voor de gevaren in deze tijd.

Iemand als Daniël die zal zijn mond niet altijd tegen een luie collega kunnen houden. En die zal toch weleens met een vloekende mede-student willen praten. Want als de Heilige Geest in ons hart werkt, dan maakt Hij dat hart teer. Dan vervult Hij ons met de liefde van Christus. En dan kunnen we het niet altijd zwijgend aanzien als Zijn Naam wordt gelasterd en Zijn wet wordt overtreden. Wat het ons ook kost.

M.A. Kempeneers
makempeneers@kliksafe.nl

*Daniël 6:5
Toen zochten
de vorsten en
de stadhouders
gelegenheid te
vinden, tegen
Daniël vanwege het
koninkrijk; maar
zij konden geen
gelegenheid noch
misdaad vinden,
dewijl hij getrouw
was, en geen
vergripping noch
misdaad in hem
gevonden werd.*

Alles door en naar het Woord

DL 5 art 9 en 10

In de Heidelbergse Catechismus komen we bijvoeglijke naamwoorden tegen. Onder andere: wat is een 'waar' geloof. De opmerking wordt gemaakt: laten we dit bijvoeglijk naamwoord bij geloof maar weglaten. De uitdrukking 'waar' geloof heeft al wat discussies gegeven.

Het ware geloof

Het ware geloof wordt gesteld tegenover het historisch, tijd en wondergeloof. Wat hebben verschillende mensen het moeilijk gehad met deze onderscheiding, hier en daar is dat nog zo. Door theologen is geponeerd: er is maar één geloof, het geloof in, gelijk dat staat in de Apostolische geloofsbelijdenis. De uitdrukking 'een waar geloof' valt niet te ontkennen als we de Schriften lezen. Maar dan zo, en dat ging aan de opstellers van de Catechismus niet voorbij, het geloof door de Heilige Geest gewerkt, is verstrekkend. Het eindigt niet, het wijkt niet, als de dood komt. Het richt hart, oog en mond, ja het hele leven, op het toekomstige leven. In dat licht behoort het geloof gezien te worden en behoren we te spreken van een waar geloof voor leven en sterven. De apostel Paulus legt ook de verbindingslijn tussen het heden en de toekomst. Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven (Rom. 6:8). Hierop wordt ook gewezen in de Leerregels hoofdstuk 5 artikel 9. Daar wordt beliden: de gelovigen zijn ook verzekerd naar de mate des geloofs waarmee zij zekerlijk geloven, dat zij zijn en altijd blijven zullen ware en levende leden van de Kerk, dat zij hebben vergeving der zonden en het eeuwige leven. Dit staat vast. Gods Geest geeft naar Gods wil de zekerheid van het geloof. Het geloof in God en ook wat zichzelf

betreft. Men is ervan overtuigd een zondaar te zijn. Schuldig. Gods verwerping verdiend. Er is berouw. Er is een uitzien naar en behoefte aan Christus en Zijn werk. De gang van de tollenaar is bekend en zijn belijdenis is vertolking van eigen leven. Bij het brandofferaltaar klinkt: O God, verzoen mij de zondaar met U. Zo komt het tot een persoonlijk kennen van de vergeving der zonden. Het geloof daarin en de behoefte daaraan gaat het leven door. Zondag 51. Wil ons arme zondaren al onze misdaden en ook de boosheid die ons altijd aanhangt om des bloeds van Christus wil niet toerekenen. Hoe meer de Schrift voor ons open gaat, hoe rijker de inhoud van de troost en het Voorwerp van het geloof is. Hoort Johannes liefdevol spreken: Kinderkens. Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechvaardige (1 Joh. 2:1). Wat is te verkrijgen in het heden en wat tot geloofs zekerheid kan dienen, zelfs geloofsverzekering. Laat dit niet zo overkomen dat wij een trap hoger komen. Juist het tegendeel. Ik ben wel ellendig en noodduftig, maar de Heere denkt aan mij (Psalm 40:8). Hij houdt Zijn Woord en dat geldt van de drie-enige God. De Heere geeft geloofs zekerheid. De zekerheid van en door God. Die God is ons een God van heil, leidt tot verstrekkend belijden. Hij schenkt uit goedheid zonder peil, ons 't eeuwig zalig leven. Komt het einde van het leven? Hij kan en wil en zal in nood, zelfs bij het naad'ren van de dood, volkomen uitkomst geven. Wat geeft God de Heere een zekerheid van Zijn doen in leven en sterven. Het is te vatten dat de Heidelberger begint met de vraag: Wat is uw enige troost in leven en sterven?

De prediking

Staat de kerkdienst buiten die kennis en dat onderwijs? We moeten niet vergeten dat de opstellers van de belijdenisgeschriften dienaren van het Woord waren. Wat een getuigenissen, persoonlijke getuigenissen omtrent de dienst van het Woord hebben we. Samengevat lezen we: het belijft nu God, Zijn werk der genade door de prediking

van het Evangelie in ons te beginnen. Hij bewaart, achtervolgt en volbrengt het door het horen, lezen en overleggen daarvan mitsgaders door vermaningen, bedreigingen, beloften en het gebruik van de Heilige Sacramenten, DL V art. 14. Dit alles staat niet los van de zondag. Er werd gevraagd: Wat is uw rijkste dag? Het antwoord was: de zondag, want dat is Gods rijke gave. Gelijk we dat zo aantreffen in de Psalmen. Hoe lief'lijk, hoe vol heilgenot, o Heer', der legerscharen God, zijn mij Uw huis en tempelzangen. Hoe branden mijn genegenheên, om 's Heeren voorhof in te treên, mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen. Mijn hart roept uit tot God Die leeft en aan mijn ziel het leven geeft! (Ps. 84:1). Oude berijming. Maar dat is het niet. Het is berijming van het leven. Hier klopt en spreekt het leven. De drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest, zijn betrokken bij Gods huis en tempelzangen. Waar nu de betrokkenheid is op de drie-enige God, daar leeft men bij Gods woning, die woning is 's Heeren werkplaats, 's Heeren wonderplaats. Daar spreekt en werkt het wonder van Gods genade. Het grote wonder dat de heilige God wil wonen onder en werken in de prediking. Men wil op zondag daarvan meer horen en kennen. Horen wij daarbij? Dominees behoren het ook te kennen. De werkweek staat daar niet buiten. De Heere is present in de werkweek. Hij geeft de moeden krachten en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien die geen krachten heeft (Jesaja 40:29). Hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten. En klagers worden dragers. Ook voor hen wordt het telkens zondag. Gods dag met Gods Woord. Zijn lied en Zijn opwekking tot het gebed. Gaat het over de zondag en de diensten, dan werd daar in de vorige eeuw meer over gesproken dan nu. Het persoonlijk leven stond daar niet buiten. Een levensvoorbeeld voor jongeren. In samenkomsten van jongeren zou meer de gave van de zondag aan de orde moeten komen. Het karakter en de vulling van de zondag. Maar de betekenis, de woorden, de zegen zou meer moeten spreken tot jaloers making en

tot het gebed: Och, Heere, geef thans Uw zegeningen, och Heere geef heil op deze dag (Ps. 118:12). Het uitzien naar de zondag. Het catechetisch onderwijs staat daar niet buiten. Door de zegenende God worden we door Bijbels, confessioneel onderwijs, Bijbels geleid, geleerd en gefundeerd. Het antwoord op geloofsvragen wordt ook ontvangen.

Geloofszekerheid

Zo ook wanneer we letten op de overgang naar art. 10. Wordt in art. 9 beleden het kunnen komen tot geloofszekerheid, in art. 10 wordt gedacht aan hen, die leven bij de vraag hoe kom ik tot geloofszekerheid. Geloofsvastheid. Vanzelf niet om daar in te rusten en te leven als een gearriveerd christen. Dat kan de bedoeling zijn, maar daar werkt de Heilige Geest niet heen. Nu is er nog een mentaliteit die zelfs onder predikanten, ambtsdragers leeft. Men ziet het getob over geloofszekerheid als overbodig. Denk aan Gods liefde in Christus en geloof zo in Gods liefde in Christus. Denk aan het triomfwoord van Jezus Christus 'het is volbracht' en Pasen de opstanding van Jezus. Dit zegt: alles alles is voldaan. Waar staat dat je niet mag geloven. Geef aan het ongeloof niet toe. Men geeft eenzijdig onderwijs en dat is niet naar de Schrift. Men slaat ook over, men gaat voorbij aan herderlijk pastoraal onderwijs van Jezus. De praktijk laat zien en horen dat wij niet meer nodig hebben. Wij zijn christen en daarom zijn andere vragen primair. We preken en bezinnen op en gaan in op vragen over Gods bestaan en Zijn regering. Milieuvragen. Hoe moeten we staan in de wereld. In prediking en catechese dient nu uit te komen dat we staan in de wereld van de één en twintigste eeuw. Zeker is dat nodig en daarin onderwijs te geven ook, maar niet zonder de levensvraag van McCheyne. Mijn ziel doorziet gij uw lot, hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God. Of zoals Luther opmerkte: Hoe ontmoet ik een genadig God. Genade en geloof zijn geen vanzelfsprekende zaken maar levenswerkelijkheid. Hieruit valt troost te putten het gehele leven. Paulus schreef voor zijn heengaan: Ik heb het geloof behouden (2 Tim. 4:7). Wat nu in art. 10 aan de orde komt wijst op het leven in de zekerheid van het geloof. Een belangrijk gegeven. Voor de gelovige van belang en die ziet uit naar onderwijs.

Het Woord

Zo wordt aan het begin van art. 10 op

iets opvallends gewezen. Deze verzekerdheid waarover gesproken is in art. 9 spruit, dat is, komt niet voort uit enige bijzondere openbaring zonder of buiten het Woord. Vanuit de werkelijkheid wordt dit doorgegeven. Gedacht wordt aan Rome. De Reformatie zegt: alleen de Schrift. Puur de Schrift, dat is Gods Woord. Rome zegt: Schrift en traditie, overlevering. Het kwam zo ver: de kerk heerst, regeert en stelt de heiligverklaring. De grond daarvoor is een bijzondere openbaring, na onderzoek legitiem. De Remonstranten geven aan het bijzondere een eigen plaats. Zij is van betekenis om te komen tot de zekerheid des geloofs. Positief zeggen de opstellers: alle bijzondere dingen zonder of buiten het Woord geschied hebben geen dagenraad. Nu moeten we dit gezegde goed lezen: zonder of buiten het Woord om. Dus er gebeurt wel iets door het Woord. Daarop in te gaan is nodig. Want het wonder uit de weg ruimen is niet vreemd. Op of onder de kansel. Bevindelijk leven mag niet geclaimd worden door bepaalde bevindelijke kringen of uitspraken van personen. Met het badwater kan zo gemakkelijk het kind overboord geworpen worden. Ware bevinding en beleving is geloof naar het Woord. Denk aan de Psalmen. De ontmoetingen en de ervaringen beschreven rond de heilse feiten zijn geen zaken van het verleden alleen. Wat de apostel Johannes heeft geschreven is voor ons van betekenis. Na het sterven van Jezus. En die het gezien heeft die heeft het getuigd en zijn getuigenis is waarachtig en hij weet dat hij zegt hetgeen waar is opdat ook gij geloven moogt Joh. 19:35. Na Jezus' opstanding en verschijning: Deze zijn

geschreven opdat gij gelooft dat Jezus is de Christus de Zoon van God en opdat gij gelovende het leven hebt in Zijn Naam, Joh. 20:21. Het oprechte geloof is niet zonder bevinding. In zondag 7 staat: Een waar geloof is een stellig weten of kennis waardoor ik alles voor waarachtig houd dat God ons in Zijn Woord heeft geopenbaard. Is dat werkelijkheid, dan gaat veel door ons heen. We zijn betrokken op wat God de Heere van Zichzelf heeft geopenbaard. Zijn deugden en eigenschappen. Het paradijsgebeuren. Zijn heilige wet, de kennis ervan, onze zondestaat. Wat dat is en brengt. Het gemis van God. Wat kan het zondebedrijf tegen Gods barmhartigheid spreken. Het getuigen van God omtrent Jezus Christus geeft blijdschap. Jezus Christus van God geschonken tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en tot een volkomen verlossing. Het geeft geloof in en zo geloofsverbinding. Gaat het over vrede met God, dan wordt verstaan: na bezetting bevrijding, vrede. Verlost uit de heerschappij van de satan. Nog sterker: mijn oorlogsverklaring aan God is voorbij. De hartelijke capitulatie voor God heeft geleid tot een hartelijke liefde tot God en verbinding aan God. De catechismus is van betekenis als leerboek en troostboek. Het onderwijs daaruit en daardoor kan men niet missen. Gelijk er geen geloof is zonder gevoel, zo is er geen geloof zonder bevinding en er is geen bevinding zonder geloof. Uit en naar het Woord. Men wordt bevriend met de dichter van Psalm 119. Welk een plaats had het Woord in zijn leven.

M.C. Tanis

Van de redactie

Zendingsdag Elburg

D.V. woensdag 22 juli. Sprekers: Ds. J. de Bruin, ds. M.A. Kempeneers, prof. dr. A. Baars en ds. R.P. van Rooijen.

Haamstedeconferentie

D.V. 24 t/m 26 augustus in het conferentieoord 'Mennerode' te Elspeet. Nadere informatie 0187-483071 of adevisser@kliksafe.nl . U kunt zich aanmelden op de website www.haamstedeconferentie.nl .

Predikantsvrouwencontactdag

D.V. 8 oktober te Nunspeet. Voor meer informatie mjvanderzwan@kliksafe.nl

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen over drie weken D.V. dinsdag 16 juni 2015. Kopij graag binnen donderdag 4 juni.

AvH

LATZEL (2)

Na mijn artikel over de Duitse dominee Latzel hebben meerderen mij gevraagd of ik wilde vertellen over het voorgenomen bezoek aan deze Pfarrer. Inmiddels heeft dat bezoek plaats gevonden; ik geef een kort relaas over deze reis.

Er waren ook anderen, die aangaven wel mee te willen naar Bremen, de stad, waar Latzel woont. Dat was geen enkel bezwaar en dus togen we uiteindelijk op vrijdag 8 mei naar Bremen. In mijn gezelschap bevonden zich enkele broeders uit het Zuiden (H. Bor uit Poederoyen, M. Kwakkel uit Waarder (HHK) en M. Timmermans uit Veen (GG). Met mij gingen vanuit het Noorden: Ds. IJ. R. Bijl (Wouterswoude, HHK) en zijn zuster, met br. Turkstra uit Damwoude. De heer Timmermans en Ds. Bijl als vertegenwoordigers van de stichting: "Vrienden van Heidelberg". We troffen elkaar bij de kerk van Ds. Latzel. Het is een oude kerk in de binnenstad, vlak bij de Dom en het Raadhuis. Om twee uur werden we hartelijk ontvangen in de kamer van de dominee nabij het kerkgebouw. Eerst gaf hij ons een rondleiding door de kerk. Een oude kerk, met dito interieur en mooie gebrandschilderde ramen. Maar Latzel vertelde ons dat hij toch niet zo gelukkig was met deze ramen. Hij was tegen elke vorm van mensverheerlijking en hij zag daar toch iets van in het sierlijke glas. Dat viel op. De gemeentesaal zag er proper en vlak uit; toen hij aantrad, waren er veel afbeeldingen te zien van allerlei mensen. Maar hij had de zaal gerenoveerd en alle ornamenten "raus geschickt". Voor bezoekers van Bremen is deze kerk (Martini-kerk) overigens de moeite waard om te bezichtigen. Toen kwam de eigenlijke ontmoeting. Hij vertelde vele duizenden mails gekregen te hebben na de reuring die ontstond naar aanleiding van zijn bekend geworden preek over Gideon. De ook onder ons bekende Ds. Georg Huntemann stond voor hem in deze gemeente. Op zich al wonderlijk dat juist onze mail zijn aandacht had getrokken. Hij had ook direct geantwoord ("lieber Bruder Roos"; echt een Duitse aanspraak). Inderdaad, ontelbaar veel brieven en steunbetuigingen (8000). Dat had de man wel nodig: de Bremer kerk nam fanatiek afstand van hem en zelfs het parlement van de deelstaat koesterde het voornemen hem vanwege zijn preek te vervolgen. Wie, zoals ons gezin in het verleden, de vakantie doorbrengt bij onze oosterburen, zal het interesseren hoe de kerk in Duitsland erbij staat. De doorsnee preken daar komen niet veel verder dan wat algemene humanistisch getinte uitspraken. Het bleek bij Latzel heel anders te zijn. Dat kwam op verschillende punten helder uit. Een opluchting voor ons, want je wist natuurlijk niet hoe de totale opstelling van hem zou zijn. Maar dat viel niet tegen. Hoofdpunt was zijn stellingname tegen de gedachte dat Moslims en Boeddhisten en christenen allemaal dezelfde God aanbidden. Ook in Nederland wint deze gedachte steeds meer veld. Hij gaf dat op zijn manier weer. Ik zeg: op zijn manier. Want, waarom heeft nu alles zoveel stof doen opwaaien? Dat zit 'm in de stijl van de man. Ieder mens heeft zijn specifieke

eigenschappen. Hij dus ook. Hij wekte onmiddellijk de indruk een man uit één stuk te zijn. Hij spreekt vurig en gedreven, krachtig en duidelijk. Dat gaf bij alle bezoekers een sterke overname en het wekte ook echt een gevoel van verbondenheid. Hij is daarbij erg radicaal. Daarin ligt naar onze overtuiging zijn kracht. Critici hebben in het RD opgemerkt dat de kansel een gevaarlijke plaats is: pas op wat je daar zegt. Dat klopt wel, maar niet zozeer bij Latzel. Natuurlijk ook niet bij Luther (aan wie hij sterk doet denken) en bij Johannes de Doper en Elia en Kohlbrugge en vele anderen. Radicaal. Sterke uitdrukkingen en strenge taal. Hij zegt dingen die wij ook allemaal zouden kunnen zeggen, maar bij ons gebeurt er niets. In Bremen echter viel er een bom; juist door zijn wijze van uitdrukken. Hij is als een kraan die je opendraait waaruit een volle krachtige stroom voortkomt. Die stroom is verfrissend en tegelijk ook uitzonderlijk fel! Hij is als een schutter die je wel moet raken. Ten goede of ten kwade. Ziet u dit niet als mensverheerlijking. Het wil slechts een beschrijving zijn van een dienaar van God. Zo behoren wij allen te zijn, al heeft ieder weer zijn eigen eigenschappen. We hebben hem de nodige vragen gesteld. Daardoor kwam hij ook, zonder het te weten, steeds meer en dichter naar ons toe. Of hij bekend was met de Heidelbergse Catechismus? Zeker was hij dat. Hij gaf aan dat hij zich daarmee zeer verbonden voelde. Dat bleek bij verschillende onderdelen. Voor Duitse begrippen is dat een unicum. Het Borgwerk van Christus was voor hem de centrale gedachte. En de Schrift staat fier overeind: de Bijbel is Gods Woord, ook als het gaat over schepping en ethiek (homoseksualiteit). Het resulteerde bij ons in het plan om hem naar Nederland te halen, zodat meerderen kennis zouden kunnen nemen van zijn optreden. Maar waarom, zult u vragen? Omdat ook onder ons een steen in de vijver moet vallen. Omdat we wakker moeten worden. Het ganse Hollandse landschap zit en is stil. En ook omdat dit in een buurland gebeurt. Er is veel belangstelling voor Oost Europa. Vanwege verdrukking in het verleden. Maar Bremen zegt ons dat er in het vrije Westen verdrukking voor de deur staat en dat men God en Zijn Woord de mond wil snoeren. De zaak is hoogst actueel. Er zijn voor een optreden in ons land hindernissen, zoals de taal. Dat vraagt beraad. Als het er van gaat komen, wordt zijn optreden aangekondigd in het RD. Want wat in Bremen gebeurde, gaan we in Nederland ook steeds meer tegenkomen.

P. Roos

Christus en de Samaritaanse vrouw (16)

...en ging heen in de stad en zeide tot de lieden: Komt, ziet een Mens, Die mij gezegd heeft alles, wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus? (Johannes 4 : 28b-29)

Haastig begeeft de Samaritaanse vrouw zich in de richting van Sichar. Nog maar een enkel uur geleden is ze het stadje uitgegaan. Met op haar hoofd of schouder een lege kruik. Met in haar hart een onverzadigbare dorst naar de zonde.

En nu keert ze terug. En in haar binnenste is *'een fontein van water, springende in het eeuwige leven'* (vs. 14). Want Christus heeft Zichzelf aan haar geopenbaard als de geopende Fontein tegen de zonde en tegen de onreinheid (Zacharia 13:1). En nu leeft in haar hart dit verlangen: anderen leiden tot deze Fontein! *'Kenns van Christus zal een mens ijverig maken om Zijn Naam te verbreiden'* (Hutcheson).

Als ze het stadje Sichar binnengaat, zijn daar – zo aan het begin van de middag – veel mensen. En de Samaritaanse spreekt hen aan: *'Komt, ziet een Mens, Die mij gezegd heeft alles, wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?'* Laten we die woorden eens vanuit vier verschillende invalshoeken overwegen.

Persoonlijke woorden

In de eerste plaats: Het zijn persoonlijke woorden. Doorleefde woorden. De Samaritaanse vrouw komt niet met een beschouwing. Nee, ze spreekt naar wat ze zelf ondervonden heeft. Ze spreekt over een Mens Die háár gezegd heeft alles wat zij gedaan heeft.

De vraag die vanuit de tekst tot ons komt, is: Kent u Christus zó? Als Degene Die ú gezegd heeft alles wat ú gedaan hebt?

Christus verheerlijkende woorden

In de tweede plaats: Het zijn Christus verheerlijkende woorden. Want al bevatten de woorden van de Samaritaanse een doorleefd getuigenis, toch staat zijzelf niet centraal. Nee,

Christus staat in het middelpunt. Hij schittert in haar woorden.

En hoe schittert Hij dan? In Zijn profetisch ambt. Hij is Degene Die haar gezegd heeft alles wat zij gedaan heeft. Nee, dan gaat de vrouw daar op de straten van Sichar niet breed uitmeten wat ze misdaan heeft. Dat hoeft niet. Dat is ook niet tot eer van God. Maar wel zegt ze: Hij weet wat ik misdaan heb. Hij weet wat voor grote zondares ik ben. En Hij heeft het mij bekend gemaakt. Met die woorden vernedert ze zichzelf en verhoogt ze Christus.

Wijze woorden

In de derde plaats: Het zijn wijze woorden. Want deze vrouw verplaatst zich in het standpunt van haar dorpsgenoten. Als ze zomaar, zonder na te denken, had gesproken, zou ze gezegd hebben: *'Ik heb de Messias gezien. Ik heb levend water ontvangen'*. Maar dat zegt ze niet. Ze begint heel voorzichtig: *'Komt, ziet een Mens...'* Zeker, ze wist: Christus is meer dan slechts een Mens. Maar ze begint op zo'n manier dat ze de welwillende aandacht van haar dorpsgenoten wekt.

Dan vervolgt ze: *'Die mij gezegd heeft, alles wat ik gedaan heb...'* En zo blijkt uit haar woorden dat deze Mens wel een Goddelijke eigenschap heeft. Want Hij heeft haar gezegd alles wat zij gedaan had. Hij wist alles van haar leven. En als de Samaritaanse vrouw Christus dan voorstelt in Zijn profetische bediening, is ook dat wijs. Want zo zullen haar plaatsgenoten toch eerst met Hem te maken krijgen, als ze met Hem in aanraking komen!

Tenslotte zegt ze: *'Is Deze niet de Christus?'* Letterlijk staat er: Zou Dit niet de Christus kunnen zijn? Nogmaals, daar was deze vrouw persoonlijk wel zeker van. Want Christus had Zichzelf bekendgemaakt aan haar hart. Maar ze

zoekt haar dorpsgenoten mee te krijgen.

Nodigende woorden

In de vierde plaats: Het zijn nodigende woorden. Want de Samaritaanse zegt: *'Komt, ziet...'* *'Komt'* – dat is een woord dat ze van Christus Zelf geleerd heeft. Dat had Hij tot haar gesproken, al eerder. Toen Hij zei: *'Ga heen, roep uw man en kom hier'*. En nu zegt deze vrouw hetzelfde: *'Komt'*.

Nee, de Samaritaanse kan zelf het geloof bij haar dorpsgenoten niet bewerkten. Zij kan hen niet overtuigen. Maar ze kan hen wel – als een arme zondares in zichzelf – nodigen tot de plaats waar Christus tot haar ziel gesproken heeft. Hutcheson schrijft: *'Degenen die, vanuit enige zaligmakende kennis van Christus, anderen vriendelijk tot Hem nodigen, zullen niet tevreden zijn wanneer mensen rusten op hun woorden, maar ze zullen verlangen dat mensen Hem zelf zullen zien'*.

Even luisterden we naar het getuigenis van de Samaritaanse. Een arme zondares in zichzelf. Maar ook een vrouw die zonder opsmuk, in alle bescheidenheid en ootmoed iets kon vertellen van wat Christus aan haar ziel gedaan had. Hoe Hij haar onderwezen had. En zo keerde ze terug naar de stad waar ze vandaan kwam. Zo nodigde ze op de straten van Sichar. Klein in zichzelf. Afwijzend van zichzelf: *'Komt, ziet...'*.

Mocht de Heere nog veel van zulke Samaritaanse vrouwen en mannen geven in het midden van onze gemeenten! *'Laat Uw werk aan Uw knechten gezien worden, Heere!'*

A.J.T. Ruis

Pinksteren

Hand. 2:1-4

En als de dag van het pinksterfeest vervuld werd...

De Heere heeft Zijn belofte vervuld. De andere Trooster, de Heilige Geest, is gekomen.

De omstandigheden

De Heilige Geest werd uitgestort op het Pinksterfeest. Vijftig dagen na Pasen. Op het Pinksterfeest waren er veel Joden te Jeruzalem. In Jeruzalem is de Heilige Geest uitgestort in een opperzaal in de tempel. Daar is het Evangelie het allereerst rijk verkondigd. Zij waren allen eendrachtelijk bijeen. Zij waren bijeen om de godsdienst waar te nemen. Eendrachtelijk, dat wil zeggen helemaal eensgezind, er was geen onenigheid.

Wind

'En er geschiedde haastelijk uit de hemel een geluid gelijk als van een geweldigen gedreven wind, en vervulde het gehele huis, waar zij zaten.' De Heilige Geest en Zijn werkingen worden met de wind vergeleken. De wind verdrijft de wolken. De Heilige Geest verdrijft de wolken van onwetendheid. De wind maakt de aarde vruchtbaar, zo doet de Heilige Geest ook met Gods kinderen. In de hitte verkoelt de wind. De Heilige Geest verkwikt de neergeslagen ziel. Een geweldigen, gedreven wind: daar wordt de kracht van de Heilige Geest mee aangegeven. Gods kinderen krijgen kracht van de Heilige Geest. Het geluid doet denken aan de klank van het Evangelie. Overal zou het Evangelie verkondigd worden. 'Haastelijk' betekent: onverwacht. 'Uit de hemel': de Heilige Geest komt bij God vandaan. De hele opperzaal van de tempel werd vervuld.

Tongen

En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur, en het zat op een iegelijk van hen. Er werden vuurvlammetjes gezien in de vorm van tongen. Zij konden in allerlei talen spreken zonder tolken nodig te hebben. Vurige tongen werden gezien. De Heere had de tongen van de apostelen met vuur aangeraakt. Met ijver zouden zij het Evangelie verkondigen. Het zat op een iegelijk van hen: het bleef. Zij ontvingen de gaven van de Heilige Geest voor zolang zij het Evangelie zouden prediken.

Andere talen

En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest, en begonnen te spreken met andere talen zoals de Geest hun gaf uit te spreken. Zij werden vervuld met de Heilige Geest: zij werden bekwaamd om het Evangelie te verkondigen. Zij spraken met andere talen. Er waren er uit vele landen gekomen.

De apostelen spraken tot hen in hun eigen taal. De Heilige Geest deed hen spreken.

Toepassing

De Heere Jezus is trouw in het vervullen van Zijn beloften, al zijn die beloften nog zo wonderlijk. Het Pinksterwonder geschiedde aan de zielen van de apostelen. Zij konden talen spreken die zij nooit geleerd hadden. Zij kregen een grote mate van hemelse wijsheid. Een goede dienaar van het Nieuwe Testament dient vervuld te zijn met de Heilige Geest. Hij dient kennis te hebben niet alleen verkregen door menselijk onderwijs, maar bovenal door Goddelijk onderwijs. Men moet zo spreken zoals de Geest geeft uit te spreken, zonder aanzien des persoons. Dit wordt op de school van de Heilige Geest geleerd. Op de Pinksterdag was men eendrachtig bijeen. Nu is er niet veel eendracht in het samen de Heere te zoeken, in het samen bidden. De vijanden vertonen meer eendracht dan Gods kinderen. Er is onder de goddelozen veel eendracht in het samen kwaad doen. Er is ook enige eendracht onder de mondbelijders en naam-christenen. Die eendracht behaagt God niet.

Weten velen van u wel iets van de Heilige Geest ontvangen te hebben? U ziet Gods kinderen als geestdrijvers, als dwepers. Dat is een bewijs dat u niet vervuld bent met de Heilige Geest. U mist de Geest en Zijn genadewerk nog geheel. Hoort u graag een onderscheidende en ernstige preek, een godvruchtige en gemoedelijke samenspraak? Doet u met Herodes vele dingen? Wat zal u dat alles baten als u de Heilige Geest nog mist?

Maakt u van uw gevoel, verkwikking en verruiming uw Jezus? Heeft de Heilige Geest u gebracht tot Christus? Denkt u gekrookte rietjes of rokende vlaswiekjes te zijn, denkt u dat de wortel van de zaak in u is? Is het echt zo bij u? Dan hebt u kennis van uw ellende, enige kennis van de Heere Jezus, afkeer van de zonde en liefde tot des Heeren Woord, een bittere smart over uw zonde en gedurige afwijkingen, een hartelijke droefheid over uw ongelooft, verlangen naar groei en strijd tegen de vijanden.

Wie de Heilige Geest niet heeft is nog dood in de zonden en misdaden. Loop de Heere aan als een waterstroom. Gods kinderen zijn er vaak nog bekommerd over of zij de Heilige Geest wel in waarheid ontvangen hebben. Wie de Geest heeft is ontdekt, heeft Jezus nodig, kent inwendige strijd, weet van het jagen naar heiligmaking. Leeft dan zoals het geestelijke mensen betaamt. De Heilige Geest zal Gods kinderen opvoeren in eeuwige heerlijkheid.

A. van Heteren

De niet geëerde profeet.

Nu eens een heel andere vraag: of ik wat wil zeggen over Jezus' woorden in Mattheus 13 vers 57. Daar staat: "Een profeet is niet ongeëerd dan in zijn vaderland en in zijn huis". Maar in eigen kring, zo is de uitleg bij de vraag, mogen wij een dienstknecht van God toch ook niet eren? Eer komt immers alleen God toe? Nou ja, dat laatste is natuurlijk waar, maar daarmee is niet alles gezegd.

Het is immers ook waar dat een dienstknecht van de Heere alle respect gegeven moet worden, juist omdat hij een dienstknecht van de Allerhoogste is? Respect voor Elisa toonden de belhamels uit Bethel niet en dat kwam hen duur te staan. Wie Gods knechten aanraakt, raakt Gods oogappel aan.

Ik heb er persoonlijk altijd een beetje moeite mee om dergelijke dingen bijvoorbeeld op catechisatie aan de orde te stellen. Net alsof ik het dan voor mezelf opneem en er op wijs hoe belangrijk ik wel niet ben! Het is goed dat we wijzen op het verschuldigde respect jegens Gods knechten, maar laat de ouderling op huisbezoek en moeder het aan tafel maar doen! Wij moeten onze naaste lief hebben, ook als we hem wat beter leren kennen, dus ook in zijn negatieve karakter eigenschappen. Zo moeten wij Gods dienstknechten blijven respecteren, ook al leren we hun tekorten en zwakheden kennen. Een ambtsdrager en een gezagsdrager moet er echter wel op letten dat men vanwege allerlei misdragingen niet alle respect gaat verliezen.

De Heere Jezus heeft gelijk als Hij zegt dat een profeet eerder wordt erkend en geëerd onder vreemden dan onder bekenden. Ik weet van een jonge dominee die eens preekte in de gemeente waar hij was opgegroeid. Niet ds. die en die stond op de kansel, maar Jan. Dezelfde Jan van wie wat minder leuke dingen bekend waren vanuit zijn jeugd. De predikant van elders die een andere keer voor ging werd echt als predikant gerespecteerd. Hoewel die in zijn jeugd misschien wel dubbel zo ondeugend was geweest als de jonge voorganger, Jan!

Profeten van vroeger wordt dikwijls ook meer eer toegekend dan de huidige. Zo werd Mozes hoog gehouden door de Joden, zie Johannes 9: "Wij zijn discipelen van Mozes. En we weten dat God tot Mozes gesproken heeft". Maar had Mozes gedurende zijn leven ook zo veel discipelen? Man, wat durfde men al niet tegen hem te zeggen! Zo werd zelfs de hoogste Profeet, de Heere Jezus de hoogste smaad aangedaan, terwijl men pochte op Mozes. Hoe dwaas kan een mens zijn! Een prediker hoogachten die we niet kennen en de prediker die we wel kennen niet hoogachten is kortzichtig. Het gaat immers niet om de persoon van de prediker. Het zijn op de hoogste Profeet na, allemaal zondige mensen die alleen uit genade zalig worden. Maar hebben we respect omdat we respect kregen voor Gods Woord en eerbied voor de Heere Zelf? De geschiedenis in Lukas 4 maakt duidelijk dat ook de grote profeten Elia en Elisa niet werden gerespecteerd door het volk van Israel. Elia werd hoog geacht door een weduwe uit het buitenland en Elisa werd gerespecteerd door een generaal uit het buitenland. Elia ging weduwen van het eigen volk

voorbij en Elisa melaatsen uit het eigen volk. Waarom? Omdat het volk aan hun eigen profeten voorbij ging, daarom! Als mensen wat op een ambtsdrager hebben aan te merken hebben ze in veel gevallen misschien wel gelijk. Maar wat was er op Christus aan te merken? Nochtans is Hem de grootste smaadheid aangedaan. En als een dienaar van Christus daaraan denkt, dan moet hij beschaamd zwijgen als ook hij ambtelijk de smaadheid van Christus moet dragen. En weet u wat het kenmerk van een geroepen knecht is? Dat hij zichzelf leert zien als een onnutte dienstknecht. Die om het werk van de hoogste Profeet uit genade zalig wordt.

K. Hoefnagel

P E R S BERICHT

Werkgroep oudersenfamilierondom

De werkgroep 'ouders en familie rondom mensen met een andere geaardheid' is opgericht vanuit de behoefte aan onderling contact van mensen, die met homofilie worden geconfronteerd in het gezin en/of familiekring. Wanneer wij hiermee te maken krijgen, komen we voor allerlei vragen te staan. Het doel van de werkgroep is om elkaar daarin tot een hand en een voet te zijn. We nemen de Bijbel als uitgangspunt voor ons spreken en denken over seksualiteit en dat het scheppingsgegeven ons laat zien dat het huwelijk bedoeld is voor twee mensen van verschillend geslacht. Meer informatie kunt u vinden op de website: www.oudersenfamilierondom.nl

Op D.V. vrijdag 5 juni 2015 om 19.30 uur zal de landelijke bijeenkomst worden gehouden. We hebben Ds. P. de Vries (HHK), bereid gevonden een lezing te houden over '**homoseksualiteit acceptatie en grenzen**'. De locatie wordt bekend gemaakt aan diegenen die zich hiervoor hebben aangemeld. We heten u alvast hartelijk welkom op deze avond. Aanmelden kan door een email te sturen naar contact@oudersenfamilierondom.nl

Presentatie Bijbel met uitleg

Op D.V. vrijdag 29 mei presenteert Uitgeverij De Banier de Bijbel met uitleg tijdens een bijeenkomst in de aula van het Hoornbeeck College, Utrechtseweg 230 te Amersfoort, aanvang 19.45 uur.

Tijdens deze bijeenkomst zal de Bijbel met uitleg worden overhandigd aan vertegenwoordigers van zes reformatorische kerken – in de meeste gevallen (vice-)preses van de laatstgehouden synodes. Deze predikanten zullen vervolgens elk een Bijbel overhandigen aan een jongere als vertegenwoordiger van de jeugd van hun kerkverband. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat deze uitgave dienstbaar wil zijn aan de kerken en vooral bedoeld is om jongeren te overtuigen van de waarde van de Statenvertaling.

Het programma van deze bijeenkomst is:

- Opening door ds. J. Belder (hervormd binnen de PKN)
- "*Bijbellezen bij het licht van Gods Geest*" door ds. A.A. Egas (Chr. Geref.)
- "*De bedoeling van de Bijbel met uitleg*" door ds. J. Joppe (Hersteld Herv.)
- Presentatie *Bijbel met uitleg* door ir. B. Visser namens Uitgeverij De Banier
- Dankwoord door ds. J.J. van Ekeveld (Geref. Gem.)
- Sluiting door ds. J.A. Weststrate (Geref. Gem. in Ned.)

De Bijbel met uitleg is een unieke uitgave van de Bijbel in de Statenvertaling die naast de bekende uitgave van de Bijbel met kanttekeningen gebruikt kan worden. De tekst van deze Bijbeluitgave is belangeloos ter beschikking gesteld door de

Gereformeerde Bijbelstichting.

In deze uitgave zijn in de kantlijn verklarende woorden opgenomen om verouderde of moeilijke begrippen duidelijk te maken. Daarnaast wordt per tekst een beknopte uitleg geboden. De ruim negenhonderd kaders met kernwoorden en exegetische of archeologische aantekeningen bieden veel extra's. Voor deze Bijbel zijn meer dan tweehonderd kaarten en tal van tijdbalken en overzichtsschema's ontworpen. De Bijbel met uitleg is een unieke uitgave die een goed hulpmiddel kan zijn voor ouderen en jongeren bij het Bijbellezen. Aan deze uitgave is meegewerkt door ruim 130 predikanten, theologen, godsdienstdocenten, neerlandici en jeugdwerkers uit de verschillende reformatorische kerken.

De Bijbel met uitleg is verkrijgbaar via de boekhandel en bij Uitgeverij De Banier te Apeldoorn.

BOEKBESPREKINGEN

Jaarboek van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland 2015, onder redactie van ds. D. Quant, drs. R.W.J. Soeters en ds. H.J.Th. Velema, boek € 11,60, cd-rom € 11,60, boek+cd-rom € 15,--, Uitgave Buijten & Schipperheijn, Amsterdam, ISBN 978-90-5881-803-4.

Een nieuw en vernieuwd jaarboek is verschenen. Vernieuwd omdat de plaatselijke kerken niet meer vermeld staan naar particuliere synoden en classes, maar alfabetisch. Dit moet gebruiksvriendelijker zijn. Na het vermelden van de plaatselijke kerken volgen de gegevens van de classes en de particuliere synoden. Allerlei nuttige gegevens staan in het jaarboek opgetekend. De getallen in de statistieken stemmen tot droefheid. Het ledental van onze kerken is gedaald met 542 leden en doopleden in 2014. Dat is een bedroevende zaak. Naar geen kerk zijn 883 doop- en belijdende leden gegaan. Grijpt het ons aan? Zijn we bewogen met hen die de wereld in gaan? Bidden we voor hen? Ook dit jaarboek zal zeker door velen geraadpleegd en gebruikt worden.

Ds. P. Molenaar, De eerste en tweede brief van Petrus, Rondzendbrief en geestelijk testament, gebonden, 189 blz, € 14,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-15580.

Dit boekje maakt deel uit van de serie 'Aan u geschreven'. In 26 hoofdstukjes worden de twee brieven van Petrus behandeld. Aan het einde van elk hoofdstukje zijn gespreksvragen opgenomen. Petrus schrijft in 2 Petrus 3:13 'Maar wij verwachten naar Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont.' We nemen over wat de auteur daarover schrijft op blz. 187 "Er staat dat de gerechtigheid in de nieuwe hemel en op de nieuwe

aarde zal wonen. Het is blijvend. Hier zuchten we onder de ongerechtigheid en de zonde, maar dan zal het eeuwige leven zich baan breken. De Heere wordt dan volmaakt verheerlijkt. Wonderlijk is het, dat er een verwachten mag zijn van de Heere, zelfs te midden van alle zedelijke verwildering en van alle aanvechtingen van binnenuit en buitenaf. Wat een wonder dat die verwachting levend mag blijven. Gods kind denkt vanuit het einde. De hemelen en de aarde zullen voorbijgegaan zijn en Christus zal alles zijn en in allen. Daarvoor geeft het getuigenis van het Woord een zekere en een vaste garantie. Daarom mag Gods Kerk deze dag tegemoet zien, zoals in de Nederlandse geloofsbelijdenis verwoord wordt (artikel 37): 'Daarom verwachten wij die grote dag met een groot verlangen.'

Ds. W. Pieters, De brief aan de Hebreëën, Open toegang tot Gods genadetroon, gebonden, 182 blz., € 14,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-627-82044.

In de serie 'Aan u geschreven' verscheen een boekje over de brief aan de Hebreëën. We nemen een stukje over dat gaat over de betekenis van de hemelvaart. Over Hebr. 2:9 lezen we op blz. 27 "Vers 9 bevat een geloofsuitspraak: Jezus is met eer en glorie gekroond. Na Zijn volbrachte werk zullen wij onze Koning dienen in de toekomstige wereld, net als de engelen. Wij zien met geloofsogen dé Mens, Jezus. Hij is nu met eer en glorie gekroond. Hij was, op aarde, een poosje iets minder dan de engelen, omdat Hij door Gods genade voor allen het lijden van de dood zou smaken. Door Gods genade kwam dit allen ten goede." In dit boekje zijn aan het einde van elk hoofdstuk een paar vragen opgenomen wat zijn diensten kan bewijzen bij het nadenken en spreken over de aangeboden stof.

Ds. A. Schot, Woorden van wijsheid voor vaders, gebonden, 108 blz, € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-1702.

De auteur, predikant van de Gereformeerde Gemeente te Nunspeet, put vanuit de Bijbel waarschuwend en vertroostend onderwijs voor vaders. In een stukje over Eli (blz. 34- 36) staat dat vele vaders misschien nog slapper zijn dan Eli. Eli sprak met zijn zonen over het oordeel. Zijn slapte was dat hij niet krachtig ingreep, hij had hen het priesterwerk moeten verbieden. Eli mocht ook buigen onder het aangekondigde oordeel.

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email:

webwinkel@evangelischcentrum.be
Telefoon (0032)92230560

Maarten Luther, Gedenk Zijn wonderen. Pastorale handreiking voor de viering van het Heilig Avondmaal, gebonden, 87 blz. € 11,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-2266.

Dit boekje, deel 3 in de Lutherserie, is in 1530 door Luther geschreven toen hij zes maanden verbleef op de Coburg. Het boekje is een verklaring van Psalm 111. Luther legt de Psalm eerst uit als een danklied voor de verlossing uit Egypte en de viering van het Pascha door het volk Israël. Vervolgens betreft Luther zijn uitleg op de viering van 'ons Pascha', het Heilig Avondmaal. De verklaring van Psalm 111 verschijnt voor het eerst in het Nederlands. In dit boekje wordt de vertaling van Luther gevolgd. Neem en lees dit boekje van Luther. Om u een indruk te geven van de inhoud citeren wij wat we lezen op blz. 62 "Want wat is het lijden van Christus anders dan louter genade en barmhartigheid, die ons door het Sacrament aangeboden, aangereikt en gegeven wordt? Genade is dit: Hij betoont ons alle weldaden en heeft ons door Zijn bloed van de zonden tot de gerechtigheid, van de dood tot het leven, van de duivel tot God gebracht. Barmhartig is dit: Hij vergeeft ons voortdurend de zonde en verschoont en verdraagt onze ondankbaarheid en al het kwaad waar wij nog in verkeren zolang wij in het vlees leven. Dit alles heeft Hij eenmaal door Zijn lijden voor ons verworven. En nu reikt Hij het ons dagelijks aan en geeft het ons door Zijn gedachtenis of Sacrament."

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand.**

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 20,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 20,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Wie wil er voor kleine James zorgen?

James is nog maar drie en moet nu al zijn vader missen. Zijn moeder staat er helemaal alleen voor. Als niemand te hulp schiet, belandt James met zijn familie op straat! U kunt Malawiaanse kinderen als James een veilig thuis bieden. Geef voor onderdak en (Bijbels) onderwijs.

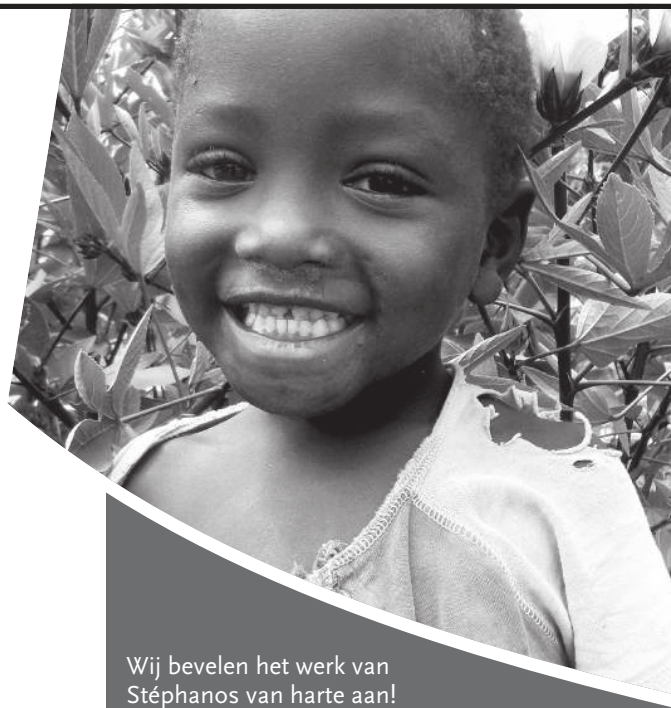
Maak uw bijdrage over op IBAN NL74 RABO 0335 3074 50

t.n.v. Stéphanos, Hendrik Ido Ambacht

Bel voor sponsoring van een gezin: 038 - 385 79 66

tel. 071 - 401 69 30 info@stephanos.nl www.stephanos.nl

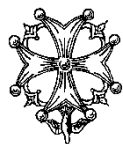

Wij bevelen het werk van Stéphanos van harte aan!

ds. A.A. Brugge, ds. D.J. Budding, ds. G. Clements, ds. A.A. Egas, ds. L. Groenenberg, ds. A. den Hartog, ds. J. IJsselstein, ds. L.M. Jongejan, ds. J. Joppe, ds. M. Klaassen, ds. G. van Manen, ds. L.W. van der Meij, ds. A. Schot, dhr. D.J. Schouten, mr. C.G. van der Staaij, ds. K. Visser, ds. W. van Vlastuin en ds. H. Zweistra

Presentatie? voorlichting@stephanos.nl of bel 06-301 671 72

Algemeen
Nederlands
ANBI

Stichting ter bevordering van het Evangelisatiewerk in Oost-Vlaanderen (België),
uitgaande van de Christelijke Gereformeerde kerk
te Barendrecht, Dordrecht-Centrum, Middelharnis,
Sliedrecht Beth-El en Werkendam

8e Bijbeldag zaterdag 6 juni 2015

Dé traditionele ontmoetingsdag voor de achterban van de evangelisatiepost te Gent. Deze dag zal dit jaar gehouden worden in **Gorinchem** (Gomarus Scholengemeenschap, Hoefslag 11). Aanvang: morgenbijeenkomst om 10.00 uur en middagbijeenkomst om 13.30 uur. Pauze: 11.45-13.30 uur. De sluiting zal rond 15.15 uur plaats vinden.

Naast onze evangelist hopen de volgende sprekers een bijdrage aan deze dag te leveren:

- Ds. K. Visser van Barendrecht
- Ds. A. van der Zwan van Sliedrecht Beth-El
- Ds. J.M.J. Kieviet van Renswoude
- Ds. D. Bos van Werkendam

Daarnaast zal er muzikale medewerking verleend worden door een samengesteld mannenkoor.

Het is goed om uw en jullie betrokkenheid op en onze belangstelling bij het werk in Gent op deze dag (weer) te laten blijken! Het Woord zal deze dag centraal staan, maar verder is er ook volop ruimte voor onderlinge ontmoeting tijdens de middagpauze. Eten en drinken is verkrijgbaar bij diverse stands. Tevens is er kinderopas aanwezig!

De Verrassing
Bungalowpark

**Al 60 jaar
verrassend op Texel!**

Welkom terug op ons park!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begravenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

**Dag en nacht bereikbaar
en in elke regio**

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Bestel vrijblijvend het boekje "Mijn laatste wens"

www.vanstaverenbegravenisverzorging.nl